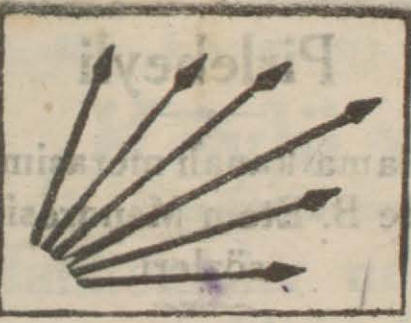

Aydın

ÜÇÜNCÜ YIL
No : 620
ÇARŞAMBA
30
Ağustos 1939

İdare yeri
Aydın
C. H. P.
Basımevi

Sayısı : 100 Para

PAZARTESİDEN BAŞKA HER GÜN ÇIKAR SIYASI HALK GAZETESİ

Sayısı : 100 Para

30 Ağustos

Dünya tarihinin eşini kaydetmediği bir harika zaferin onsekizinci yıl dönümünü kutluyoruz.

Eşsiz kahraman, eşsiz kumandan, kurtarıcı ve kurucu Atatürk'ün sevk ve idaresi altında dövüşen Türk ordusu, onyedinci yıl evvel tam bugün, öz yurdun ismet harimine girmiş olan bir husumet cihanını kendi kanından yarattığı seller içinde boğdu.

Milli Şef İnönü'nün, İnönü'de yendiği makûs tali; onyedinci yıl evvel bugün, Türk milletinin azimkâr, her cefaya mütehammil, kahr görmüş yüzüne güldü. Ne yazık ki adını bu meydan muharebesine veren dahi baş kumandanımızdan mahrum olarak bu eşsiz zaferin bayramını yapıyoruz.

Fakat başımızda tanrıdan uzun ömürlü etmesini dilediğimiz Milli Şefimiz var.

Ebedi ve Milli şefler... İkincisi birincisinin açtığı izde ve bizde onun arkasındayız. İlerliyoruz, ilerliyeceğiz. Milli Şefimizin, asil başbuğumuzun kumandası altında şimdiye kadar yaptıklarımızı, kazandıklarımızı gölgede bırakacak yeni zaferler, yeni harikalar yaratmağa hazırız.

Yolumuzu ışıdan Atatürk'ün inkılâp meşalesidir.

Asil Türk milleti, büyük ve kahraman Türk ordusu bayramının kutlu olsun.

Öğün ve sevin! Bu senin hakkındır ve ebediyende hakkın olacaktır.

Çataloğlu

İtizar

30 ağustos Zafer bayramı münasebetiyle gazetemiz yarın itizar etmiyecektir.

PIRLEBEYLI

Sulama kanalı merasiminde B. Etem Mendresin sözleri

Pirlebeyli sulama kanalının başlama merasiminde söylenen nutuklardan bir kısmını dünkü nüshamızda yazmıştık. Bugün de Partimiz Vilâyet İdare heyeti başkanı B. Etem Mendresin köylülere hitaben söylediği sözleri neşrediyoruz:

Her yıl köylerde parti ocaklarının mütevazı çatıları altında toplanır dertlerinizi dileklerinizi söylersiniz.

On seneden beri devam eden bu parti kongrelerinde ortaya atılan bütün bu dileklerin mühim bir kısmı yapıldı ve yapılmaktadır. Bunların yerine getirdiğini, çıkarılan kanunlardan

gözlerimizin önünde yükselen eserlerle öğrenir yine parti kongrelerinde hepsinin cevaplarını alırsınız.

Kurtuluş harbini sizler yaptınız bu toprakların her karış yeri Türk milletinin asil ve temiz kanıyla yuğruldu. Şimdi de kurtardığınız bu memleketin her köşesini yine sizler imar ediyorsunuz. Bunu da partinin köy kongrelerinde başlıyan ve söylenen dileklerinize, emeklerinize verdiğiniz vergilerle yine sizler yaptırıyorsunuz.

Görüyorsunuz ki yurdun imarı halkın refahı bakımından parti kongrelerinin ehemmiyeti büyüktür.

— Sonu 2 inci Sayfada —

Vaziyette hâlâ vuzuh yoktur

Çemberlayn Avam Kamarasında beklenen beyanatını verdi

İngiliz Başvekili; Polonyaya karşı olan taahhütlerin ifa edileceğini ve harp hazırlığının mükemmel olduğunu söyledi

Ankara 29 — Dün gece yarısından bu gün saat 12 ye kadar alınan haberlere nazaran vaziyet :

ALMANYADA:

İngilterenin berlin büyük elçisi Hinderson dün akşam saat 22,10 de berline muvasalat etmiş ve saat 22,30 da yeni baş vekâlet dairesinde yanında hariciye nazırı Fon Ribentrop olduğu halde Hitler tarafından kabul edilmiştir.

Sefir Hinderson Hitlerle İngiliz hükûmetinin mesajını vermiştir. Bu aralık mareşal Göring de baş vekâlet dairesine gelmiştir. Görüşme iki saat kadar sürmüştür.

Sefir Hindersonun İngiltereden geldiğini ve Hitlerle görüşüp avdetini görmek ve sefirin vaziyetinden bir manâ çıkarmak için gerek İngiliz sefaretinin ve gerek baş vekâlet dairesinin önü çok kalabalık bulunuyordu. Polis inzibatı muhafaza etmekte idi.

İNGİLTEREDE:

Havas ajansının berlinden bildirdiğine göre:

Hitler İngiliz elçisiyle görüştüktan sonra mesai arkadaşlarını toplamıştır. Zannedildiğine göre Hitler cevabını bugün verecektir.

Bu cevap bu gün fevkalâde toplanacak olan avam kamarasının içtimaından evvel londraya vasıl olursa ve İngilterenin

teklifini reddeder mahiyette bulunmazsa baş vekil Çemberlayn müzakereyi işkâl etmeyecek surette beyanatta bulunacak ve aksi surette cevap gelirse bu günkü vaziyet hakkında tam izahat verecektir.

Ankara 29 — Bugün saat 12 den saat 19 a kadar alınan haberlere göre vaziyet:

POLONYADA:

Alman makamatı Polonya hududunu kapamış olmakla beraber şimendüfer garp istikametinden Danzig, Slovakya, ve Romanyaya işlemektedir. Danzig makamatı Polonyaya gelen iki yük tirenini Popof istasyonunda tevkif etmişlerdir.

Tirenin birisi demir diğeri maden kömürü yüklüdür. Polonya makamatı hâdiseyi şiddetle prodesto etmiştir.

Diğer bir Varşova telgrafı şu haberi vermektedir.

Danzig makamları şehirden geçerek Polonyaya giden yük tirenlerini tevkif etmekle Estatoya bir darbe dâba indirilmiş oluyor.

ALMANYADA:

Resmî gazete halkın ihtiyaçlarının korunması hakkında 27 ağustos tarihli bazı gıda maddelerine konan vesika usulüne dair bir kararname neşretmektedir.

Sonu 3 üncü sayfada

Acı Bir Kayıp

Operatör Doktor Medeni öldü

Memleket hastanesi operatörü doktor Medeni Boyer dün vefat etmiştir.

Bir ameliyat yaparken eline bir kemik batmış ve cuma günü hastalanmıştı. Doktor arkadaşlarının gösterdikleri bütün ihtimamlara rağmen önüne geçilemeyen bir tesemmüm dem nihayet memleketimizin bu genç ve hazık operatörünü aramızdan aldı.

Merhumun cenazesi dün saat on buçukta park civarındaki evinden kaldırılarak Ramazan paşa camiinde namaz kılınmış ve karaca ahmetteki istirahatgâhına defnedilmiştir.

Cenaze merasiminde Halkevi bandosu ile bir asker ve bir polis müfrezesi bulunmuştur.

Cenazeye başta vali ve şehrimizde bulunan mebuslarımızla hükümet memurları, Parti ve Halkevi başkan ve heyetleri, bütün doktorlar ve kalabalık

bir halk kütlesi tâ mezarına kakar refakat etmişlerdir.

Cenaze alayının geçtiği yollarda merhumun tedavisi altında şifa bulmuş bir çok kimselerin hıçkırıkla ağladıkları görülmüyordu.

Defin merasiminden sonra hastahane deri hastalıkları mütehassısı doktor Fuat Bayraktar, teessürden titriyen bir sesle kısa çok müessir bir hitabede bulunmuş ve hazır bulunanları da ağlatmıştır.

Doktor Medeni 323 doğumlu olup otuz iki yaşında idi. Sitanjırı ve ihtisasını Haseki hastanesinde yapmış ve ilk memuriyeti olarak memleket hastanemizin operatörlüğüne tayin edilmişti. Çok çalışkan, temiz ahlâklı ve bilhassa vazifesine cidden âşık bir doktordu. Kendisine rahmet diler, keder gören ailesi ile arkadaşlarının teessürlerine iştirak ederiz.

30 Ağustos

Zafer bayramı münasebetiyle büyüklerimize çekilen tebrik telgrafları

Milli Şefimiz İsmet İnönü
Cumhurreisi

Ankara

İstiklâl ve cumhuriyetimizin temeli ve eşsiz inkılâplarımızın kaynağı olan büyük zaferimizin yıldönümü bayramımızı Aydın vilâyeti partilileri adına tarihin ve yüce Türk milletinin kahramanı olan yüksek şahsınızda kutlular, sarsılmaz bağlılık ve tazimlerinizi arz ederim ellerinizden öperim Büyük Şefim.

C.H.P. Vilâyet idare heyeti başkanı
Etem Mendees

Sayın Abdülhalîk Renda
B. M. Meclisi Reisi

Ankara

Büyük ve eşsiz zaferimizin yıldönümü bayramını büyük meclise sayın başkanımızın şahsiyetlerinde kutlular, minnet ve şükranlarımızı tazimlerimizle arz ederim.

C.H.P. Vilâyet idare heyti başkanı
Etem Mendres

Sayın Dr. Refik Saydam
Başvekil

Ankara

Cumhuriyet ve eşsiz inkılâplarımızın yıldönümü bayramını Cumhuriyet hükûmetimize muvaffak ve faziletli şahsiyetinizde kutlular derin tazimlerinizi arz ederim.

C.H.P. Vilâyet idare heyeti başkanı
Etem Mendres

Sonu 2 inci sahifede

Mebuslarımızın tetkikleri

Mebuslarımız B. B. Adnan Mendres, Mümtaz Kaynak, Nuri Göktepe, doktor Şakir Şener dün akşam Halkevi terasasında toplanan halk ile memleket ihtiyaçları etrafında konuşma yapmışlardır.

Bu toplantıda valimiz B. Sabri Çıtak ile Parti başkanı B. Etem Mendres de bulunmuştur.

Gelecek sayımızda bu konuşmamızın tafsilatını vereceğiz.

Ordu terfi listesi çıktı

Ankara 29 — Hazırlanan ordu terfi listesi yüksek tasdika iktiran etmiştir.

a.a.

Türk Hava Kurumu Aydın şubesinden:

Bugün saat on dörtte noter huzurunda çekilecek olan 30 ağustos eşya piyangosunun çekilişinde bulunmak isteyenlerin mezkûr saatte kurum altındaki gazinoyu teşrif buyurmaları rica olunur.

Halkevi Başkanlığından:

30 Ağustos Zafer bayramını kutlulama programının program kısmının birinci maddesi aşağıdaki şekilde olacaktır.

1 — Askeri komutanlıkca tanzim olunan program mucibince askeri merasimden evvel komutanlıkta ordu tebrik edilecektir. Bu tebriğe gidecekler:

Vali, Mebuslarımız, hâkim ve müddeiumumiler, daire reis ve müdürleri, Belediye Reisi, umumî meclis ve şehir meclisi azaları, Parti Vilâyet, Kaza, Nahiye ve ocak heyetleri, Halkevi idare ve komite heyetleri, Baro, Hava kurumu, Kızılay, Çocuk etirgeme kurumu, diğer cemiyet ve müessesat reis ve idare heyetleri, banka müdürleri ve protokola dahil olan diğer zevat saat 8 den itibaren halk evinde toplanacaklardır.

Barem Kanunu izahnamesi

Maliye vekâletinin hazırladığı izah- nameyi aynen neşrediyoruz

Maliye vekâletinin barem kanunu hakkında hazırlamış olduğu izahnamenin aynen neşrine devam ediyoruz. Bu kısımda vazife ve memuriyetten mütevellit suçlar dolayısıyla isten el çektilen memurun, ücretlilerin girecekleri vazifeler, terfi şekilleri, hususi bir meslek bilgisine ve ihtisasa lüzum gösteren işler hakkında hükümler bulacaksınız.

— 23 —

A — Yurtta yüksek tahsilini ikmal ettikten sonra ecnebi bir memlekette de meselâ iki sene müddetle aynı tahsili yapmış olan bir kimsenin ilk defa memuriyete tayininde girebileceği derecede (ali tahsil görmüş olduğuna göre) bir sene kaldıktan sonra üst dereceye terfii mümkündür.

B — Kanunun neşri tarihinde ikinci tahsili yapmakta bulunanların bu madde hükmünden istifade edebilmeleri ikinci tahsillerini ikmale mütevakıftır.

C — Kanunun neşri tarihinde ecnebi bir memlekette ikinci yüksek tahsilini yapmakta olan kimsenin uhdesinde bir memuriyet varsa bu memurun bu madde hükmünden istifade edebilmesi B fıkrasında tasrih edildiği ve hile tahsilinin ikmal ile meşrut olmakla beraber ilk dahil olduğu memuriyet derecesinde de terfi görmemiş olmasına mütevakıftır.

D — Bu madde hükmünden istifade ederek üst dereceye terfi hakkını kazanmış olanların terfilerinin otomatik bir şekilde icrası lâzım gelmeyip kadroda münhal olmak ve selâhiyetli makamlarca terfii tensip edilmiş bulunmak gibi hüküm ve esaslara tabi bulunduğundan göz önünde tutulması lâzımdır.

16 ncı muvakkat madde

Ehliyetleri ve sicilleri itibariyle terfi hak kazandıkları halde kadroda münhal yer olmasından dolayı bir derecede iki terfi müddeti geçirmesine rağmen terfi edemiyen memurlara her derecede bir defaya mahsus olmak üzere bir üst derece maaşının verileceği 3656 sayılı kanunun 8 nci maddesinde yazılıdır.

Bu madde hükmünün tatbikinde geçecek terfi müddetlerinin mebdai 8 temmuz 939 tarihinden itibaren hesap olunacaktır.

Yani maaşlı memurların 8 temmuz 939 tarihine kadar bulundukları derecede geçirdikleri müddet bir derece yüksek maaş vermek için geçirilmesi lâzım gelen terfi müddetinin hesabında nazari itibare alınmayacak ve 8 temmuz 939 tarihinden itibaren yüksek mektep mezunu olanlara bir derecede altı sene veya yüksek mektep mezunu olanlara bir derecede altı sene ve yüksek mektep mezunu olmayanlara da keza bir derecede altı sene kaldıkları ve ehliyetleri ve sicilleri itibariyle terfi hak kazandıkları halde kadroda münhal yer bulunmamasından dolayı terfi edemedikleri takdirde

her derecede bir defaya mahsus olmak üzere bir üst derece maaşı verilecektir.

Meriyet ve icra maddeleri

Madde: 28 — 3656 sayılı kanunun esas itibariyle neşri tarihinde tatbik mevkiine girmesi kabul olunmuş isede maaş derece, asıl ve emsali hasıllarında yapılan tadil dolayısıyla maaşlı memurların maaş tuturlarında vücuda gelmiş olan fazlalıkların ücretlilere verilecek muvakkat tazminatın 1/ Eylül /1939 tarihinden itibaren tediyesine başlanması ve ücretli memurların 3656 sayılı kanun hükümlerine göre tasnif edilerek girebilecekleri derecelerin tayini için bir zaman kabul edilmesi zaruri görülerek bu cihetle de 1/ Eylül /1939 tarihinden itibaren tatbikat neticesinde ücretlilerin tevkifine başlanacak olan paraların keza mezkûr tarihten başlaması muvafık bulunmuş olduğundan kanunun (28) inci maddesi bu esbabı mucibeye göre hazırlanmıştır.

Bu maddeye nazaran ;
3656 Sayılı teadül kanunu, 4253 sayılı resmî gazetede neşredildiği 8/ Temmuz / 1939 tarihinden muteberdir.

Ancak bu kanun mucibince;

A — Emsali hasılların (maaş tutarları) artmasından ve bazı maaş defterlerinin ilgasından dolayı tediyesi icabeden fazlaların verilmesine;

B — Ücretlilere verilecek muvakkat tazminatın tediyesine;

C — Muvakkat (2) inci maddede mucibince yapılacak ücretlilerin derece intibakının icrasına;

D — Ücretlilerin derecelerinin tesbit edilmesi neticesi olarak ücretlerinden tenzili lâzım gelen farkların kesilmesine;

1 /Eylül /1939 tarihinden başlanır.
Bu kanun mucibince emsal hasıl (tutar) artan derece maaşları 30, 35, 40, 80 ve 90 lira aslı maaşlar ve ilga olunan dereceler de 12, 14, 16, 17, 5, 22, 45 ve 55 lira aslı maaşlı derecelerdir.

— SON —

ESKİ GAZETE ve MECMUALAR

Bir kilo Gazete varlığı gününde iki yavruyu doyurur. Okuduğunuz eski gazete ve mecmuaları Çocuk Esirgeme Kurumuna vermenizi Kurum saygıyla diler.

30 Ağustos Zafer bayramı münasebetiyle büyüklerimize çekilen tebrik telgrafları

Baştarafı 1 inci sahifede
Mareşal Fevzi Çakmak
Genelkurmay başkanı
Ankara

Eşsiz büyük zaferimizin yıldönümünü varlığına gurur duyduğumuz kahraman ordumuza büyük mareşalımızın kahraman şahsiyetlerinde kutlularız.

C.H.P. Vilâye idare heyeti başkanı
Etem Mendres
C.H.P. Genel Sekreterliğine
Ankara

İstiklâl, cümhuriyet ve bütün inkılaplarımızın temeli olan büyük zaferimizin yıldönümü bayramını parti büyüklerimize derin saygı ve sevgilerimizle kutlularız.

C.H.P. Vilâyet idare heyeti başkanı
Etem Mendres
Millî Şefimiz İsmet İnönü
Cumhur Reisi
Ankara

Tarihin seyrini durduran Türke istiklâl ve cümhuriyetini kazandıran büyük zaferin yıl dönümü bayramımızı Halkevi arkadaşlarımız adına yüce şahsiyetinizde kutlular, tazimlerimizle ellerinizden öperim büyük Şefim.

Halkevi başkanı avukat
Neşet Akkor
Sayın Abdülhalik Renda
B. M. Meclisi Reisi
Ankara

Büyük ve eşsiz zaferimizin yıl dönümü bayramını büyük meclise ve reisine halkevimiz şükran ve saygı ile kutlular.

Halkevi başkanı avukat
Neşet Akkor
Sayın Dr. Refik Saydam
Başvekil
Ankara

Bize cümhuriyeti kazandıran refah ve saadet getiren büyük zaferin yıldönümünü muvaffak cümhuriyet hükümetimize faziletli şahsiyetinizde hürmet ve sevgilerimizle kutlularız.

Halkevi başkanı avukat
Neşet Akkor
Mareşal Fevzi Çakmak
Genelkurmay başkanı
Ankara

Millî varlığımızın sembolü olan çelik ordumuzun büyük gününü halkevimize adına kutlular bağışlık ve tazimlerinizi arz ederim.

Halkevi başkanı avukat
Neşet Akkor
C.H.P. Genel Sekreterliğine
Ankara

Bugünkü yüce varlığımızın temeli olan büyük zaferimizin yıldönümü bayramında partimiz büyüklerine bağışlık ve tebriklerini arz etmekle bahtıyarım

Halkevi başkanı avukat
Neşet Akkor
İsmet İnönü Cumhurreisi
Ankara

Zafer bayramının onyedinci yıl dönümünü derin bir emniyet havası içinde kutlulayan Aydınların büyük millî şeflerine sarsılmaz bağışlıklarını

en yüksek tazimlerle arz ederim.

Belediye Reisi
Etem Mendres
Abdülhalik Renda
B. M. Meclisi Reisi
Ankara

30 Ağustos zafer bayramı münasebetiyle millî iradenin kaynağı olan büyük millet meclisini yüksek şahsınızda selâmlamakla bahtıyarım.

Belediye Reisi
Etem Mendres
Dr. Refik Saydam
Sayın Başvekilimiz
Ankara

30 Ağustos zafer bayramı münasebetiyle Aydınların zati devletlerine ve cümhuriyet hükümetine karşı derin şükranlarını arz ederim.

Belediye Reisi
Etem Mendres
Mareşal Fevzi Çakmak
Genel kurmay başkanımız
Ankara

Kahraman ordumuzun kudret ve kuvveti sayesinde bütün Türk milletle beraber derin bir emniyet ve huzur içinde mesut günler yaşayan Aydınlar bu gün 30 Ağustos zafer bayramını büyük bir neşe ve sürur içinde kutlularken başta zati devletleri olmak üzere yüksek kumanda heyetine ve kahraman ordumuza tazim, itimat ve minnetlerini sunmaktadırlar.

Belediye Reisi
Etem Mendres
Bay Faik Öztrak
Muhterem Dahiliye Vekili
Ankara

30 Ağustos zafer bayramı münasebetiyle Aydınların yurdda emniyet ve refah temin eden cümhuriyet hükümetine ve başta zati devletleri olmak üzere dahiliyemize sonsuz tazimlerini arz ederim.

Belediye Reisi
Etem Mendres

Pirlebeyli

Sulama kanalı merasiminde B. Etem Mendresin sözleri

Baştarafı 1 inci sayfada

Orada millete, devlet idaresine iştirak hakkı en geniş maddada verilmiştir. Orada, halkçılık esasımız, milletin şuurlu iradesine kaynak oluyor. Bu toplantılarda yurdun yükselmesi ve milletin refahı hesabına her şey konuşulur, istenir bu dilekler kademelerde de yine sizlerin murahhaslarınız arasında konuşularak ve süzülerek hükümete Büyük Millet Meclisine ve diğer alakalı makamlara arz edilirler. Nihayet maddi imkân, sıra ve diğer şartlar yerinde olunca gözünüzün önünde işte hugün başlama merasimini yaptığımız bu sulama kanalı gibi eserler yükselir. Bugün bu mesut günü kutlularken valiniz mebuslarınız hep aranızda sizin sevinçlerinize iştirak ediyorlar.

Sultanlar devrinde valinizle mebuslarınızla devlet büyükleriyle bu kadar serbet şartlar içinde haşır neşir olasıya buluşamazdınız.

Bugün halk hükümetinin cümhuriyet devletinin mebusları sizin aranızda en küçük bir imtiyaz etiketi taşımadan sizlerle beraber düşüp kalkıyor, her türlü dertlerinizi dileklerinizi dinliyorlar.

İşte halk hükümetini ve cümhuriyetin en büyük ve saadet vadeden nimetlerinden birisi de bu.

Daha yıllarca memleket işleri üzerinde dilekler yapacaksınız bunların hepsi yapılacak cümhuriyetin feyizli eserlerinden birisi olan bu kanalın daha ilerlerde diğer köylerin onlarından geçtiğini ve oralarda oturan halkın böyle sizin gibi mesut günler bayram geçirdiğini göreceğiz daha bir çok sulama kanalları açılacaktır. Bu işiniz kutlu olsun.

Bir vazife kurbanı

Doktor Medeniye kaybetti

Memleket hastahanemizin genç operatörü doktor Medeni geçen gün yaptığı bir ameliyat esnasında eline batan bir kemik yüzünden ve kan zehirlenmesinden dün sabaha karşı vefat etti.

Temiz, dürüst ahlâkı, tükenmez bir hazine olan şefkat ve ihtimamı, bilhassa hastalarına karşı gösterdiği emsalsiz bağlılığı ile aramıza karıştığı kısa müddet içinde kendini her keşse sevdirmiş olan Medeni; vâzifesine canını ve genç vücudunu da feda etti.

Dün kırmızı ay ile süslenmiş tabutunun arkasında genç ihtiyar, fakir, zengin, köylü ve şehirli bir çok gözü yaşlı Aydınları sürükleyerek ebedi istirahatgâhına gitti.

Medenin bu anı ve hiç beklenilmeyen ölümü; kendisini

candan sevmiş ve benimsemiş olan Aydınları kalplerinin en samimi köşelerinden yaraladı. Cenazesini takip eden kesif kalabalığın içinde, hep ondan görülen iyilikler minnetle anılıyordu.

Aydın; Medeni ile yalnız bir doktorunu değil, sevilmiş bir evladını değil, mütekâmil bir ferdiyi, otuz iki yaşında olgun bir insanı kara topraklara tevdi etti.

Dün, karaca ahmet de biz toprağa, lalettayın bir vâcut bırakmadık. Bir doktor arkadaşının dediği gibi; biz oraya bir cihan gömdük.

Tanrı; yarattığı ve çabuk geri aldığı bu değerli gence rahmet etsin ve geride bıraktığı feleklerde ailesi ile ebedi ayrılığının acısıyla müteellim bizlere de sabır versin.

V. H.

Köycülük konuşmaları :

Köylü ve Adliye

Mahkemeler ne iş yaparlar? Ne şekilde kurulurlar?

Köylü istidalarını kendi yazmalı?

- 1 -

Bozdoğan (Hasusi) — Geçen yazılarımızdan birinde köylünün gerek mahkemelere ve gerekse diğer bütün dairelerinde olan işlerinin gerektirdiği dilekçelerini bizzat kendisinin yazmasını yolunu gösterecektim.

İşe ilk olarak köylünün en çok uğraştığı ve para harcadığı mahkemelerden başlamak istediğim. Yalnız, dilekçenin yazımına geçmeden önce, kısa bir şekilde Türkiye'de mevcut mahkeme teşkilatıyla, bunların gördükleri işler üzerinde azıcık olsun durmağı faydalı buldum:

— Bizde mahkeme teşkilatı;
1 — Ceca mahkemeleri.

A) Askeri ceza mahkemeleri (askerler arasındaki suçları görür.)

B) Sivil ceza mahkemeleri (adliye ait işleri görür.)

C) İhtisas ceza mahkemeleri (kaçakçılık işlerine bakar)

Ç) İdari ceza mahkemeleri (heyetler).

D) Divanı Âli (ica vekilleri heyetine dahil vekillerle devlet şurası ve temyiz mahkemesi reis ve azalarının ve baş müd- deumunun sırf vazifelerine taalluk eden suçlara bakar).

A) Bu ve C, Ç, Ç hakkında bilgi vermeği ileriye bırakarak asıl sivil mahkemeler hakkına bilgi verelim:

B) Sivil ceza mahkemeleri de üç bölüme ayrılır:

1 — Ağır ceza mahkemesi,

2 — Asliye ceza mahkemesi,

3 — Sulh ceza mahkemesi,

Bu üç mahkemeye karşılık hukuk işlerini gören:

1 — Asliye hukuk mahkemesi,

2 — Sulh hukuk mahkemesi mevcuttur.

1 — Ağır ceza mahkemelerinin gördüğü işler:

Türk ceza kanununda yazılı olduğu üzere,

Ağır ceza verilmesi gerekli suçlar ki bu suçlar:

Beş yıldan ziyade (beş yıl dahil) hürriyeti bağlayıcı cezaları mücip suçlarla, kanunda ağır hapis diye yazılı suçlardır.

Bu suçla, asliye ceza mahkemeleri sulh ceza mahkemelerinin görmeğe salâhiyetli işlerin dışında kalan suçlardır.

2 — Asliye ceza mahkemeleri Ağır ceza mahkemesinin göreceği işlerin dışında kalan işlerle sulh ceza mahkemelerinin göremlerini işleri görürler.

Bunu ayırmak için Türk ceza kanunun mevkii meriyete vazına dair olan kanunun 29 maddesinde yazılan maddeleri tetkik etmekle anlamak mümkündür. Bu maddelerin dışında kalan işlerle, ağır ceza mahkemelerinin işlerinin dışında kalan suçları görürler.

3 — Sulh ceza mahkemeleri: Türk ceza kanununun mevkii

meriyete vazına dair olan kanunun 29 maddesinde yazılı suçlarla hususi kanunlarda (bu suçlar sulh ceza mahkemesinde görülür) diye yazılı olan işleri görürler.

Bunun gibi, asliye ceza mahkemeleri de, hususi kanunlarda bu suçlar asliye ceza mahkemesinde görülür diye yazılı olan suçlarla, herhangi bir kanunda ceza yazılı olduğu halde, hangi mahkemenin bakacağı yazılmıyan suçları görürler.

Hususî kanunlara örnek :

Kaçakçılık hakkındaki, orman kanunundaki, suçlar gibi, bütün kaçakçılığı kanununda yazılı olan suçlardan bir kısmını sulh ceza bir kısmını da asliye ceza mahkemeleri görürler.

Bunlar bilindikten sonra Hukuk mahkemelerine geçelim :

Hukuk mahkemelerinden asliye hukuk mahkemesi :

Kanunlarda, bu işlere asliye mahkemeleri bakar diye yazılı olan işlerle miktar ve kıymeti üç yüz lirayı aşan menkul veya gayri menkul davalarına bakarl. Örnek : Benim Ahmedde üçyüz on lira alacağım var. Veya, Mehmedden bana yaptığı ağır zarar karşılığı üç bin lira alacağım bulunuyor. Bu hak asliye hukuk mahkemesinden istenir.

Vaziyette hâlâ vuzuh yoktur

Baş tarafı birinci sahifede

Bu kararnameye muhalif harekette bulunanlara şiddetli cezalar tatbik edilecektir.

Londra 29 — Avam kamara sı saat 14,45 de toplanmış ve başvekil Çemberlayn beyanatta bulunmuştur.

B. Çemberlayn salona girerken uzun uzun hararetle alkışlanmıştır. Tribünler ağzına kadar dolu idi.

Baş vekil perşembe günündenberi vaziyette büyük bir değişiklik olmadığını söylemekle sözüne başlamış ve başımızın üzerinde dolaşan felâket bulutlarının o günden daha az olduğunu söyleyemem demiştir.

B. Çemberlayn Hitlerle verilen cevabın bir maddesini neşreden gazetenin iddiası asılsızdır demiştir.

Not: (Bu gazete Deyli eksprestir)

Başvekil devamla hükümet kraliyenin siyaseti değişmemiştir. Hitlerle vermiş olduğumuz cevap dün akşam kendisine verilmiştir. Notaları derhal neşretmeği muvafık görmedik. Yalnız Polonyaya verdiğimiz taahhütleri ifa edeceğimizi söyledik demiştir.

B. Çemberlayn, harp hazırlığının her noktada mükemmel olduğunu söylemiş ve Hitlerin notamıza vereceği cevabı bekleyoruz.

Hâlâ ümidimiz vardır. Sulh yolunda çalışıyoruz. Kuvvetlerimizin zayıflamasına meydan vermiyeceğiz demiştir.

İşçi partisi lideri, hükümetin aldığı tedbirlere teşekkür etmiştir. Avam kamarası mutad olduğu veçhile icabında toplanmak üzere önümüzdeki salı gününe kadar tatil etmiştir.

7 EYLÜL 1939

AYDIN KURTULUŞ BAYRAMI KUTLULAMA PROGRAMI

Umumî Esaslar

- 1 — Bütün remi daireler, Belediye, Parti, Halkevi, cemiyetler Müesseseler, bankalar, Mağaza, Dükkan ve Evler gündüz donatılacak, gece tenvir edilecektir.
- 2 — Takı olanların tak kurmaları dilenir.
- 3 — Cadde ve meydanlar dövizlerle süslenecektir.
- 4 — Bütün Aydınlıların, ordunun geçeceği yerde ve hükümet alanına toplanarak kahraman orduya minnet ve şükran hislerini izhar eylemeleri ve hükümet önündeki törene iştirak etmeleri yurtseverliklerinden beklenir.

PROGRAM

- 1 — Sabahleyin saat 9,30 dan itibaren kumandanlık tarafından tertip olunacak program ve tertip üzerine ordu tarafından şehrin istirdadı temsil olunacaktır.
- 2 — İşgal kıtası hükümet alanına geldikten sonra bando istiklâl marşını çalacak müfreze komutanı tarafından hükümete bayrak çekilecek ve bu esnada belediye tarafından top atılacaktır.
- 3 — Bundan sora hükümet alanına konulacak halk kürsüsünden Belediye ve Halkevi adına birar söylev verilecek.
- 4 — Söylevlerden sonra Atatürk büstüne şükran çelenkleri konacaktır.
- 5 — Daha sonra geçit resmi yapılarak merasime nihayet verilecektir.
- 6 — Bu merasimden sonra belediyeye gidilerek şehir tebrik edilecektir.
- 7 — Saat 18 de hoparlorlarla bir müzik konseri verilecektir.

GECE

- 8 — Fener alayı yapılacak, alanlarda muzikalar çalarak halk eğlenceleri tertip olunacaktır.
- 9 — Saat 20 de Halkevinde ordu erkânına bir ziyafet verilecektir.
- 10 — Bu program davetiye yerinedir.

ALAYIMA

Sesin derinden gürler şanlı kudretli alay.
Top; bomba; çeliktendir titretir yer ve gök.
Üstün olsa başarır kendinden fazla yükü.
Alında köpüklü ter şanlı kudretli alay.

Şimşek olur her eri silah başı çalınca
Can verir komandaya kahraman şanlı alay.
Silahı yerden kesip hücum emri alınca
Döner artık arslana kahraman şanlı alay.

Süngülerin gün gibi dogar ufukta parıldar
Dağlar sana boy eğer şanlı kudretli alay
Her erinin kalbinde otuz ağustos çarpar
Karşında yer gök titrer şanlı kudretli alay.

Otuz ağustos yazdın elindeki süngünle
Dahada yazacaksın şanlı kudretli alay
Övün başında senin Milli Şef İnönüle
Övün bayramın bugün sağ ol büyük gününle.

İnönünde bahtının ilk yıldızını gördün
İnönüle millete zaferden çelenk ördün
İnönünde gürledi bir ses çabuk hazır ol
İnönüne açıldı ilk denize gediden yol

İnönüden hız aldın Sakaryadan sen aştın
Sel oldun göpürerek dağları oydu taşdın.
Arslan gibi gürledin hücumda Allah; Allah.
Dünya başını eğdi kızıl saçlı kartala

Sakaryadan öğrendin Başbuğun Gazi oldu.
O bakınca ileri önün zaferle doldu.
O Ebedî Şefindir o Ebedî Kumandan.
Hepimizi yeniden yeni baştan yaratan.

Oyun varlığı titrer şimdi her zerremizde.
Ardından geliyoruz ant içtik hepimiz de
Emrinde yine onun on sekiz milyon Türk
Yine başımızdasın Ebedî Şef Atatürk

Nail Uçar

RADYO

SALI 29/8/939

ANKARA RADYOSU
DALGA UZUNLUĞU

1648 m. 182 Kcs. 120 Kw.

T. A. Q. 19,74 m. 15195 Kcs. 20 Kw.

T. A. P. 31,70 m. 9465 Kcs.

13.30 Program

12 35 Türk müziği:

13.00 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 13.15-14.00 Müzik (karışık program - Pl.)

19.00 Program

19.05 Müzik (oda müziği - Pl.)

19.30 Türk müziği (fasıl heyeti)

20.15 Konuşma

20.30 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri.

20.50 Türk müziği:

Okuyan: Mustafa Çağlar

Çalanlar: Vecihe Daryal, Cevdet Çağla, Kemal Niyazi Seyhun, Refik Fersan

1 — Osman bey nişaburek peşrevi

2 — Ziya paşa nişaburek yürük semai (ey gül ne acap)

3 — Ziya paşa nişabure şarkı (bin zeban söylersin)

4 — Keman taksimi

5 — Nişaburek şarkı (mestinazın kim büyüttü

6 — Nişaburek saz semaisi

7 — Rahmi bey hicaz şarkı (akşam erdi yine sular karardı)

8 — Dellel zade şehnaz şarkı (etmedin bir lahza ihya)

9 — Şemsettin Ziya şehnaz şarkı (denizin dalgasını)

10 — Sedat şehnaz saz semaisi

21.30 Haftalık posta kutusu

21.45 Neşeli plaklar - R.

21.50 Müzik (Melodiler)

22.00 Müzik (küçük orkestra, şef: Necip Aşkın)

1 — Hans Maizner serenad

2 Frederiksen groenland süiti

3 — Hanns Löhr tempo tempo (galop)

4 — Czernik rakeden kalpler

5 Delibes Menba - balet süiti

6 — Brusselmans Felemenk süitinden (aşk gölü)

7 — Coleridge - Taylor Afrika süiti

23.00 Son ajans haberleri, ziraat, esham ve tahvilat, kambiyo-nukut borsası (fiat)

23.20 Müzik (cazband - Pl.)

23.55-24.00 Yarınki program

Abone şeraiti

Yıllığı her yer için 6 lira.

Altı aylığı 3 liradır.

İdare yeri: Aydında C. H.

P. Basımevi.

gazeteye ait yazılar için

yazı işleri müdürlüğüne, ilân-

lar için idare müdürlüğüne

müracaat edilmelidir.

İmtiyaz sahibi ve Umumî Neşriyat

Müdürü : Etem Mendres

Basıldığı yer

C H P Basımevi

Aydınlılara müjde koçarlı menba suyu satışına başlandı

Koçarlı ihtiyar meclisi, Koçarlı'nın % 6 mikyası ma dereceli menba suyunu Aydında da satılığa çıkarmıştır.

Su, ağzı mühürlü damacanalara satılmaktadır. Araba ile evlere ve mağazalara gönderilen 25 kiloluk bir damacananın fiyatı 20, yerinden alınırsa 15 kuruştur.

Su her gün taze olarak getirilmektedir. Temiz su ve muntazam işten emin olabilirsiniz. Abone olmakta acele ediniz.

Deposu : Aydında Hava kurumu ittisalinde Ayukat Bay Neşet Akkorun yazıhanesi altında. (167)

Sağlık Yurdu açıldı

Aydında Hasan efendi mahallesinde sağlık yurdu, şimdilik cerrahi kadın hastalıkları ve rontken servisi ikmal edilerek açılmış. Hasta kabulüne başlamıştır.

Yurtta birinci sınıf mütehassıs doktorlarımız tarafından her türlü erkek kadın ameliyatları ve rontken muayeneleri yapılmakta ve tedavileri fennin son kabul ettiği tıbbi esaslar ve elerkaid dairesinde takip edilmektedir.

6 Ay

Vade ile elbise

Yaptırmak istseniz kadın ve erkek terzisi Muzaffer Eraydına koşunuz

Terzihanemde Sümerbank yerli mallarının hemen en emsalsiz kumaşlarıyla ve 6 ay vade ile bilümm memurlarımıza elbise yapılmaktadır.

En mutenâ biçki dikişle ve en özenişli provalarla müşterilerimizi memnun etmek ısrarındayım.

Memurlarımızın bu fırsattan istifadeye koşacaklarını umarım.

Kadın ve erkek terzihanesi
Muzaffer Eraydın
Demiryolu caddesi: Aydın

Aydın Tapu Sicil Muhafızlığından:

Koçarlı nahiyesinin zeytin köyünün döşeme deresi mevkiinde doğusu çay batısı Kâzım gündoğar kuzeyi Mustafa Uysal güneyi Ali şengül ile çevrili 32 ağaçlı zeytinlik ve yine aynı köyün harman mevkiinde doğusu Tabir şengül batısı Mehmed Aydın kuzeyi Hatice erden güneyi Tahir şengül ve Mehmed Aydın ve yine aynı köyün bağ altı mevkiinde doğusu Kâmil yetimleri batısı Ali Şengül kuzeyi yol ve duru yüksel güneyi durmuş kaya ile çevrili 20 ağaçlı zeytinlik zeytin köyünden hacı Ali oğlu Mehmedin iken 50-60 senedenberi elinde iken 334 yılında ölümü vereselerine kaldığından bahisle köyü heyeti ihtiyariyesinden verilen tasdikli ilmühaberle teşçili istenmektedir. Siciller üzerinde yapılan in-

celemede K.sani 98 tarihli iki parça kayıt benzemesi dolayısıyla mahallinde tetkikat yapılacağından gazete ile ilan tarihinden 11 gün sonra mahallinde keşfi yapılacağından itirazı olanlar varsa o gün yerinde bulunacak olan memura ve yahutta o güne kadar daireye 1376 fiş numarasile müracaatları ilân olunur. 208

İlân

Aydın tapu sicil
muhafızlığından:

Umurlu köyünün çıkmak mevkiinde tarafları şarkan Hızır oğlu veresesi garben Ali hoca oğlu mehmet şimalan Ahmet oğlu Durmuş Sarı cenuben kara İbrahim karısı ve Mehmet Ali kızı Zeliha ile çevrili 1838

1 den 6 numaraya kadar

Hepsi ayrı ciltlerde ve Köycülük bürosundan verilen formüle göre köy defterleri sayın müşterilerimizin emirlerine matbaamızda hazırlanmıştır.

ŞOFÖR

Ehliyet vesikaları iyi teclit edilmiş olarak tab edilmiştir

Fiyatı **25** Kuruştur.

Okul talebelerine

Basimevimizde Okul talebeleri için hüviyet kartları hazırlanmıştır

Tanesi **5** Kuruştur

Toptan alan okullara tenzilât yapılır

Vergi Bordroları

Maliye Vekâletinin son kabul ettiği formül üzerine muhtelif boyda vergi bordrolarını yalnız matbaamızda bulursunuz.

Her Nevi Baskı, Cilt işleri

Temiz işçilik, düzgün baskı, en iyi kâğıt.. Buna mukabil ucuzluk isteyenler matbaamıza baş vurmalıdır..

Köy nüfus defterleri hazırlanmıştır

200, 400 sahifelik ciltler 125-200 kuruştur

C. H. P. Basimevi

M2 otlak kara İbrahim karısı ve Selim oğullarından Mehmet Ali kızı Zelihanın ceddinden kalmak suretile 45-50 senedenberi nizasız ve ve fasılasız olarak malı olduğu ibraz eylediği ilmühaber münderecatından anlaşılmıştır.. Gazete ile ilân tarihinden itibaren senetsiz tasarrufat ahkâmına kıyasen 11 gün sonra mahalline ciheti tasarrufunun tahkiki için memur yollanacaktır. Bu yerde bir hakkı mülkiyet iddiasında olanlar var ise o gün yerinde bulunacak memura veya 1373 fiş numarasile tapu idaresine müracaatı bildirilir. (206)

Aydın su işleri 4. şube mühendisliğinden:

A) — Eksiltmeye konulan iş Aydın bataklığı kurutma kanalının 1 + 330 — 8 + 600 ncü kilometrelerinde iki adet beton arme köy yolu köprüsünün inşası.

B) — Köprülerin beherinin muhammen keşif bedeli (3447) lira (9) kuruştan (6894) lira(18) kuruştan ibaret olup vahidi fiat üzerinden ihalesi yapılacaktır.

C) — Eksiltme kapalı zarf usulile yapılacaktır.

D) — Eksiltme 28 eylül 939 perşembe günü saat 15 de Aydın su işleri 4 ncü şube mühen-

disliğinde yapılacaktır. E) — İstekliler şartname, proje vesair evrakları su işleri mühendisliğinde görülebilirler.

F) — Eksiltmeye girebilmek için 2490 No.lu kanunun hükümlerine göre (517) lira (10) kurusluk muvakkat teminat veremeleri ve ihaleden sekiz gün evvel ehliyet vesikası almak üzere Aydın vilâyetine müracaat etmiş olmaları şarttır.

Teklif mektupları eksiltme gününde tesbit edilen saatte bir saat evvel su işlerinde müteşekkil komisyona verilmiş ol-

ması lâzımdır.

(198)

30 5 10 19